

**Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Malnavas koledža**

**Studiju MODUĻA apraksts
pilna un nepilna laika studējošiem**

Studiju moduļa nosaukums	Uzņēmējdarbības un tūrisma pamati
Studiju moduļa nosaukums (angļu valodā)	The basics of business and tourism
Studiju programmas līmenis	Īsā cikla profesionālā augstākā izglītība
LKI līmenis	5
Kvalifikācijas līmenis	5
Kredītpunkti	12
Studiju moduļa izstrādātājs	Mg.oec. Iveta Dembovska

Studiju moduļa mērķis

Nodrošināt studentiem izpratni par uzņēmējdarbības principiem un tūrisma nozares pamatiem, attīstot prasmes plānot un pamatot uzņēmējdarbības ideju, veidot vienkāršu uzņēmējdarbības modeli un izstrādāt tūrisma pakalpojumu piedāvājumu, ņemot vērā tirgus situāciju, pieprasījumu un resursu pieejamību. Modulis veicina studentu spēju pieņemt pamatotus lēmumus, analizēt nozares tendences un sagatavot konkurētspējīgus tūrisma risinājumus lauku teritorijās.

Sasniedzamie studiju rezultāti moduļa ietvarā

Studiju moduļa sniedzamie rezultāti (studējošais moduļa noslēgumā zina, prot, spēj)
Zināšanas Izprot uzņēmējdarbības būtību, formas un to piemērotību dažādiem nozares segmentiem. Pārzina uzņēmējdarbības uzsākšanai nepieciešamās juridiskās un normatīvās prasības. Izprot finanšu plānošanas pamatus, budžeta sastādīšanas principus, izmaksu struktūru un cenas veidošanu. Zina materiālo un nemateriālo resursu organizāciju lauku tūrisma uzņēmumā. Zina pakalpojumu kvalitātes rādītājus/indikatorus. Zina starptautiskos tūrisma reglamentējošos dokumentus. Zina tūrisma resursus lauku teritorijās. Zina klientu grupas atbilstoši tirgus un produktu segmentiem.
Prasmes Veikt vienkāršu uzņēmējdarbības finanšu aprēķinu: aprēķināt izmaksas, noteikt pakalpojuma cenu un plānot budžetu. Izveidot biznesa modeļa kanvas un formulēt vērtības piedāvājumu konkrētai mērķauditorijai. Sagatavot naudas plūsmas plānu un biznesa plāna kopsavilkumu ar finanšu pamatojumu. Prot sekot līdzi izmaiņām, kas ietekmē ar nozari saistītos regulējumus. Prot izveidot iekšējai lietošanai informāciju par tūrisma pakalpojumu piedāvājumiem noteiktā formātā. Prot sekot būtiskākajām izmaiņām piegādātāju darbā, pieprasījumā. Prot novērtēt pakalpojumu piedāvājuma kvalitāti. Prot sagatavot priekšlikumus tūrisma pakalpojumu un papildpakalpojumu piedāvājumam. Spēj patstāvīgi

apkopot informāciju par tūrisma pakalpojumu piedāvājumiem dažādos avotos. Prot izvēlēties noteiktam segmentam atbilstošāko pakalpojumu. Spēj sagatavot vispusīgus un pamatotus tūrisma papildpakalpojumus.

Kompetences

Patstāvīgi plānot un pamatot uzņēmējdarbības uzsākšanas ideju, ņemot vērā tirgus apstākļus un resursus. Izvērtēt dažādas uzņēmējdarbības formas un pieņemt pamatotus lēmumus par to piemērotību savām idejām. Izstrādāt vienkāršu, uz vērtību orientētu uzņēmējdarbības modeli ar reāliem finanšu pamatiem. Spēj izveidot tūrisma pakalpojumu programmu, ievērojot loģiku un tendences tūrisma pakalpojumu tirgū. Spēj izvērtēt sagatavotā tūrisma pakalpojuma konkurētspēju atbilstoši tirgus situācijai. Spēj sagatavot tūrisma pakalpojumu aprakstu. Spēj izvēlēties tūrisma pakalpojumu aktivitātes. Spēj patstāvīgi sagatavot priekšlikumus tūrisma pakalpojumu un papildpakalpojumu piedāvājumam.

Studiju darba laika plānojums un modulī iekļautie studiju kursi pilna laika studijām

Šis modulis tiek realizēts pirmā gada pirmajā semestrī, lai studentiem jau studiju sākumā nodrošinātu pamatzināšanas par uzņēmējdarbību un tūrismu, kas veido izpratni par nozares pamatprincipiem. Agrīna šo zināšanu un prasmju apguve veicina mērķtiecīgu tālāku profesionālo sagatavotību un palīdz sasaistīt nākamās studiju modulus ar praktisku uzņēmējdarbības kontekstu.

Moduļos iekļautie studiju kursi	Kursu apjoms ECTS	Atbildīgais mācībspēks	Semestris				
			1.	2.	3.	4.	5.
Uzņēmējdarbības pamati	3	Elita Jermolajeva, Evita Kļaviņa,	3				
Tūrisma pamati	6	Iveta Dembovska,	6				
Tūrisms lauku teritorijās	3	Iveta Dembovska, Līga Kondrāte	3				

Studiju darba laika plānojums un modulī iekļautie studiju kursi nepilna laika studijām

Šis modulis tiek realizēts pirmā gada otrajā semestrī, lai studentiem jau studiju sākumā nodrošinātu pamatzināšanas par uzņēmējdarbību un tūrismu, kas veido izpratni par nozares pamatprincipiem. Agrīna šo zināšanu un prasmju apguve veicina mērķtiecīgu tālāku profesionālo sagatavotību un palīdz sasaistīt nākamās studiju modulus ar praktisku uzņēmējdarbības kontekstu.

Moduļos iekļautie studiju kursi	Kursu apjoms ECTS	Atbildīgais mācībspēks	Semestris				
			1.	2.	3.	4.	5.
Uzņēmējdarbības pamati	3	Elita Jermolajeva, Evita Kļaviņa,		3			
Tūrisma pamati	6	Iveta Dembovska,		6			
Tūrisms lauku teritorijās	3	Iveta Dembovska, Līga Kondrāte		3			

**Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Malnavas koledža
Studiju kursa apraksts pilna un nepilna laika studējošiem**

Studiju kursa nosaukums	Uzņēmējdarbības pamati
Studiju kursa nosaukums (angļu valodā)	Fundamentals of business management
Studiju programmas līmenis	Īsā cikla profesionālā augstākā izglītība
LKI līmenis	5
Kvalifikācijas līmenis	5
Kredītpunkti	3
Studiju kursa izstrādātājs	Dr.oec. Sandra Ežmale Mg. oec. Evita Kļaviņa

Studiju kursa kalendārs

Studiju forma	Kopējais stundu skaits	Kontaktstundas			Patstāvīgā darba stundas	Kalendārs (semestris)
		kopā	no tām lekcijas	no tām praktiskās nodarbības		
Pilna laika studijas	81	32	22	10	49	1
Nepilna laika studijas	81	16	10	6	65	2

Prasības studiju kursa apguves uzsākšanai:

Vispārējā vidējā izglītība vai profesionālā vidējā izglītība

Studiju kursa mērķis:

Veidot pamatzināšanas un izpratni par uzņēmējdarbības būtību, formām un uzņēmuma izveides soļiem, īpaši koncentrējoties uz finanšu plānošanu un biznesa plāna sagatavošanu, lai sniegtu bāzes prasmes un kompetences uzņēmējdarbības uzsākšanai tūrisma nozarē vai citās saistītās jomās.

Studiju kursa plāns un saturs

N r. p. k.	Tēma	Lekcijas (P)	Praktiskās nodarbības (P)	Lekcijas (N)	Praktiskās nodarbības (N)
1	Uzņēmējdarbības būtība. Uzņēmējdarbības un uzņēmēja profils	3	1	1	1

2	Uzņēmējdarbības formas un tiesiskais regulējums	4	2	2	1
3	Biznesa modeļu veidošana (Business Model Canvas)	3	2	2	1
4	Tirgus izpēte un klientu segmentēšana (Customer Discovery)	3	2	1	1
5	Vērtības piedāvājums un MVP (Minimum Viable Product)	2	2	1	1
6	Finanšu plānošanas nozīme uzņēmējdarbībā	3	1	1	1
7	Budžeta sastādīšana tūrisma uzņēmumā	2	1	1	1
8	Izmaksu struktūra un pašizmaksa	2	1	1	1
9	Ieņēmumu plānošana un naudas plūsma	2	1	1	0
10	Biznesa plāns vai modelis realitātē	2	1	1	0
	Kopā kontaktstundas:	22	10	10	6

Studējošā patstāvīgais darbs

N r. p. k.	Patstāvīgā darba veids	Uzdevuma apraksts
1	Uzņēmējdarbības formu salīdzinājums	Sagatavot salīdzinošu tabulu par populārākajām uzņēmējdarbības formām, to plusiem un mīnusiem.
2	Biznesa modeļa (Canvas) izstrāde	Izveidot sava vai izdomāta uzņēmuma biznesa modeļa kanvu, izceļot vērtības piedāvājumu.
3	Vienkārša pašizmaksas aprēķina izveide	Aprēķināt konkrēta pakalpojuma vai produkta izmaksas, izmantojot tabulu (Excel vai manuāli).
4	Naudas plūsmas pamata tabulas izstrāde	Izveidot mēneša ienākumu un izdevumu plānu un vizualizēt to tabulas formātā.
5	Biznesa plāna kopsavilkums	Izstrādāt īsu, strukturētu biznesa plāna kopsavilkumu, ietverot ideju, mērķus, finanses un ieņēmumu modeli.

Studiju kursa metodes: lekcijas, diskusijas, grupu darbs, gadījumu analīze, praktiskie uzdevumi, prezentācijas, e-mācību elementi un patstāvīgais darbs ar literatūru.

Prasības kursa apguvei: Nodarbību apmeklējums un aktīvs darbs tajās, piedalīšanās diskusijās, savlaicīga un kvalitatīva patstāvīgo darbu izpilde, sekmīga kontroldarbu izpilde. Noslēgumā sekmīga eksāmens.

Kumulatīvais vērtējums 10 baļļu sistēmā:

1. Ieskaite – 60 %;
2. Patstāvīgais darbs – 20 %;
3. Darbs nodarbībās – 20 %.

Noslēguma pārbaudījums: eksāmens.

Plānotie studiju rezultāti

Studiju programmas studiju rezultāti	Studiju kursa plānotie studiju rezultāti studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (studējošais kursa noslēgumā zina, prot, spēj)	Studiju rezultātu pārbaudes forma
<p>Z4 Saprot uzņēmējdarbības, ekonomikas un mārketinga principus, to pielietojumu tūrisma produktu izstrādē, pozicionēšanā un konkurētspējas paaugstināšanā lauku reģionos.</p> <p>P3 Prot analizēt pārdošanas un tirgus datus, formulēt atskaites un sagatavot datu interpretāciju pamatotus priekšlikumus pakalpojumu uzlabošanai un stratēģiskajām izmaiņām.</p> <p>K1 Spēj patstāvīgi plānot un organizēt tūrisma pakalpojumu izveidi un ieviešanu, izvērtējot tirgus tendences, vietējo kopienu vajadzības, mērķauditorijas vajadzības un pieejamos resursus, sekmējot reģionālo attīstību un tūrisma eksportu.</p>	<p>Z1–Izprot uzņēmējdarbības būtību, formas un to piemērotību dažādiem nozares segmentiem.</p> <p>Z2–Pārzina uzņēmējdarbības uzsākšanai nepieciešamās juridiskās un normatīvās prasības.</p> <p>Z3–Izprot finanšu plānošanas pamatus, budžeta sastādīšanas principus, izmaksu struktūru un cenas veidošanu.</p>	Patstāvīgie darbi, praktiskie darbi un eksāmens
	<p>P1–Veikt vienkāršu uzņēmējdarbības finanšu aprēķinu: aprēķināt izmaksas, noteikt pakalpojuma cenu un plānot budžetu.</p> <p>P2–Izveidot biznesa modeļa kanvasu un formulēt vērtības piedāvājumu konkrētai mērķauditorijai.</p> <p>P3–Sagatavot naudas plūsmas plānu un biznesa plāna kopsavilkumu ar finanšu pamatojumu.</p>	Patstāvīgie darbi, praktiskie darbi un eksāmens
	<p>K1–Patstāvīgi plānot un pamatot uzņēmējdarbības uzsākšanas ideju, ņemot vērā tirgus apstākļus un resursus.</p> <p>K2–Izvērtēt dažādas uzņēmējdarbības formas un pieņemt pamatotus lēmumus par to piemērotību savām idejām.</p> <p>K3–Izstrādāt vienkāršu, uz vērtību orientētu uzņēmējdarbības modeli ar reāliem finanšu pamatiem.</p>	Patstāvīgie darbi, praktiskie darbi un eksāmens

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji, sasniegšanas pakāpes vērtēšana

Apguves līmenis	Balle	Skaidrojums
Ļoti augsts	10	Zināšanas, kas pārsniedz noslēguma darba prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem, par problēmu dziļu izpratni

Ļoti augsts	9	Pilnā mērā atklāj jautājumu, uzrāda prasmi patstāvīgi spriest par jautājumā ietvertās problemātikas attīstību, pielietot iegūtās zināšanas praktiskajā analizē
Augsts	8	Pilnā mērā atklāj jautājumu, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot jautājumā ietvertās problemātikas tālākās attīstības izvērtējumā
Augsts	7	Atklāj jautājuma būtību, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi jautājuma pamatojumā
Vidējs	6	Atklāj jautājuma būtību, taču vienlaikus konstatējami kāda atsevišķa būtiska aspekta nepietiekoši dziļa izpratne
Vidējs	5	Visumā atklāj jautājuma būtību, kaut arī konstatējama nepietiekami dziļa izpratne problemātikā, neskaidrības personiskā viedokļa formulējumā
Vidējs	4	Kopumā apgūts kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā

Studiju kursa pamatliteratūra

1. Bock, A. J. The Business Model Book. Harlow: Pearson, 2018. xxxiii, 257 p.
2. Braiena, L. Uzņēmējdarbība iesācējiem. Rīga : Zvaigzne ABC, [2019]. 127 lpp.
3. Hisrich, R. D., Peters, M. P., Shepherd, D. A. (2020). Entrepreneurship. McGraw-Hill Education.
4. Jonāne, D. Uzņēmējdarbības uzsākšana un biznesa plāna izstrāde. RA Izdevniecība, 2004. 47 lpp.
5. McKeever, M. P. How to write a business plan Berkeley, CA : Nolo, [2018]. 322 lpp.
6. Rurāne, M. Finanšu pārvaldība un analīze. Avots, 2019.

Studiju kursa papildliteratūra

1. Bingham, F. G. Business marketing. McGraw-Hill/Irwin, 2005. xv, 475 p.
2. Dravniece, A. (2020). Uzņēmējdarbības vadīšana. Jelgava: LLU.
3. Praude, V. Menedžments. 1. gr. Burtene, 2012. 496, [1] lpp.
4. Richardson, B. Business Planing. Pitman Publishing, 1992. 290 p. III Interneta resursi
- 5.

III Interneta resursi

1. SEB E-Akadēmija: <https://eakademija.seb.lv/>
2. Swedbank Rīki: <https://biznesam.swedbank.lv/riki>